

Nagyobb alulról szerveződő rendezvények szervezése

Tréneri Útmutató

Nagyobb alulról szerveződő rendezvények szervezése Tréneri Útmutató

.....

Ez a kiadvány 2024-ben jelent meg a **Hard Times - Soft Skills (HATI - SOS)** nemzetközi projekt részeként, amelyet az Európai Unió az Erasmus+ program keretében finanszírozott, és amelyet a következő partnerek együttműködésével valósítottak meg:

Ekumenická akademie, ekumakad.cz

Fundacja EkoRozwoju, fer.org.pl/en/

Profilantrop Egyesület, profilantrop.org/en/home/

RIPESS Europe, www.ripess.eu

Utopia, nova.utopia.sk

Szerzők: Bernadett Both, Wojtek Mejor, Aneta Osuch, Maroš Prčina, Eva Říečanská, Andrea Rodríguez Valdés, Karolína Silná, Peter Vittek, Arkadiusz Wierzba

Szerkesztette: Maroš Prčina

Grafikai tervezés: Maroš Prčina

Kiadó: Ekumenická akademie, z. s, Nad Vršovskou horou 88/4,
Praha 10, 101 00, Česká republika

Megjelent: 2024-ben

ISBN: 978-80-87661-60-4

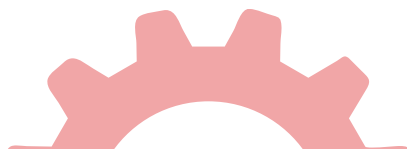
Ez a kiadvány az Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license alatt áll. A licenc egy példányának megtekintéséhez látogasson el a következő weboldalra <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Erasmus+ álláspontját. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé.

TARTALOM

Szolidaritáson és kölcsönös gondoskodáson alapuló készségek a világ számára, a Hard Times – Soft Skills projektről	3
Bevezetés avagy miről szól ez a kiadvány	6
Tippek a trénereknek	7
Hogyan szerveződjünk?	9
Hogyan határozzuk meg a “drivert”?	10
Hogyan szervezzünk jó találkozót?	11
Két igaz egy hamis	14
Fejenállás	15
Öngondoskodás és fenntarthatósági gyakorlatok	17
Négy szemközt-módszer (One-to-one method)	18
Beilleszkedési szerepjáték	
Szervezzünk fesztivált vagy panelbeszélgetést! - Inkluzív döntéshozatali gyakorlat	25
Jó gyakorlat példa	38
Interjú a II. Élelmiszer-szuverenitás Fórumról Lengyelországban	39
Következtetés	42
A projekt partnerei	43

Szolidaritáson és kölcsönös gondoskodáson alapuló készségek a világ számára

A Hard Times – Soft Skills projektről

Napjainkban, az uralkodó társadalmi viszonyok következtében az élet a bolygónkon több, egymással összefüggő válsággal néz szembe. Az elmúlt évtizedek során az emancipációs társadalmi mozgalmakba szerveződött emberek milliósok intenzív erőfeszítései ellenére a negatív tendenciák nem fordultak meg. Az emberek közötti egyenlőtlenségek nőnek, az éghajlati válság súlyosbodik, a biológiai sokféleség eltűnőben van, a tekintélyelvűség és a militarizmus pedig erősödik. Mindez eltávolít minket egy olyan világtól, amelyben az élet, a szabadság és a sokszínűség tisztelete központi érték, és egy olyan társadalomtól, amelyben mindenki jól él. A kései kapitalizmus csak úgy tudja fenntartani legitimitását, ha félelmet kelt és háborút folytat az utópisztikus gondolkodás fejlődése ellen. A liberális képzeletet a "Nincs alternatíva" mantra és a disztópikus történetek áradata foglyul ejtette. Az egyetemes emberi fejlődés progresszív víziója a technológiai újítások öncélú áradatára redukálódott, amelyek valódi veszélyt jelentenek a szerves élet megőrzésére. A valódi alternatívák keresése azonban nem tűnt el, és a "nehéz időkben" szükségszerűséggé válik.

A szociális szolidáris gazdaság az egész bioszféra jólétét a profitvágy vagy a hatalom és a gazdagság felhalmozásánál előrébb helyezi.

Az emancipációs és antiautoritárius mozgalom ősidők óta alkalmazott sikeres stratégiái közé tartozik a prefiguratív politika: a kísérlet arra, hogy valódi utópiákat vagy a pozitív deviancia szigeteit hozzák létre - olyan zónákként, ahol már ma, egy régi, igazságtalan és nyomasztó világ közepette, egy konviviális (1) jövő világa, egy káros hierarchiák, tekintélyelvűség és elnyomás nélküli világ jön létre és valósul meg a mindennapi gyakorlatban.

1 Ivan Illich társadalomkritikus, aki a konvivialitás kifejezést a posztkapitalista társadalomban kívánatos emberi kapcsolatok leírására alkotta meg, a fogalmat személyes szabadságként határozta meg, amely a más emberekkel való viszonyossági kapcsolatokon keresztül valósul meg. A szervezet vagy a technológia kedélyes formái nem csökkentik az életet a termelésre és a fogyasztásra, hanem erősítik az együttműködést és a kölcsönös kommunikációt. Lásd például <https://eonation.one/blog/ivan-illich-and-conviviality/>.

A szociális és szolidáris gazdaság szervezetei és kezdeményezői az uralkodó társadalmi viszonyok miatt számos kihívással szembesülnek. Olyan ellenséges környezetben dolgoznak, amelyet a (neo)liberalizmus elitista ideológiája alakít és szabályoz, és olyan emberekkel, akik ebbe szocializálódtak bele. A strukturális feltételek megváltoztatásának módja a mozgalmon belüli szerveződés, valamint az egyes szervezetek együttműködésén és a támogató infrastruktúra kiépítésén keresztül vezet. A mérgező szokásaink megtörésének módja az együttműködés, a kommunikáció és a kölcsönös törődés új kultúrájának megteremtése a szervezeteinken és a mozgalmon belül. Tapasztalatainkkal szerettünk volna hozzájárulni ahhoz, hogy a szociális szolidáris gazdaság szereplői könnyebben tudjanak megbirkózni a fent említett kihívásokkal. Ezért létrehoztuk a Puha Készségek képzési mintaprogramokat, amelyek elengedhetetlenek a szociális szolidáris gazdaság mozgalom egészének, egyes szervezeteinek, de a fejlődésében részt vevő konkrét személyeknek a megerősítéséhez is. Ezt követően a gyakorlatban teszteltük a képzéseket. A tesztelésből származó megállapításokat beépítettük eredeti javaslatainkba, és a Puha készségek egy jobb világért című kiadványban foglaltuk össze. Emellett létrehoztunk egy speciális, aktivistáknak szóló képzést is, amelyet a nagyobb rendezvények szervezésében részt vevő emberek számára terveztünk, ahol találkoznak, hálózatot építenek és közös tevékenységeket terveznek, vagy megosztják egymással a szolidáris gazdaság kezdeményezőivel kapcsolatos tapasztalataikat. Ezt a gyakorlatban is kipróbáltuk, és a képzés résztvevőivel közösen előkészítettük a Közép-európai Szociális Szolidáris Gazdasági Fórumot Budapesten. Az ebből a folyamatból származó tippeket és meglátásokat egy másik kiadványban, a szervezőknek szóló kézikönyv formájában foglaltuk össze (2). Közös munkánk során és számos aktivistával való együttműködés során is többször felismertük, hogy egy olyan átfogó téma és készség, amelyet mindig szem előtt kell tartanunk, az öngondoskodás a kollektív gondoskodás kontextusában - a magunkról és a mozgalom többi tagjáról való gondoskodás. Ez rendkívül fontos a mozgalmunkat nagymértékben gyengítő kiégés megelőzésében. Ugyanakkor mindig tudatában kell lennünk annak is, hogy a közösen megtanult puha készségeket mindig arra kell felhasználnunk, hogy új kultúrát és biztonságos környezetet teremtsünk mindenki számára, nem pedig a hierarchiák, a kizsákmányolás és az elnyomás új formáit. Úgy gondoljuk, hogy együtt sikerült hozzájárulnunk ehhez a célhoz.

2 A szolidáris gazdaság különböző formáinak részletesebb meghatározása és leírása megtalálható a Szolidáris szociális gazdaság kiépítése című kiadványunkban.

Demonstráció a Fridays for Future-től, Prágában, 2023. Foto: Petr Zewlakk Vrabec

A projekt eredményei letölthetők a következő címről: <https://www.socioeco.org/hati-SOS>

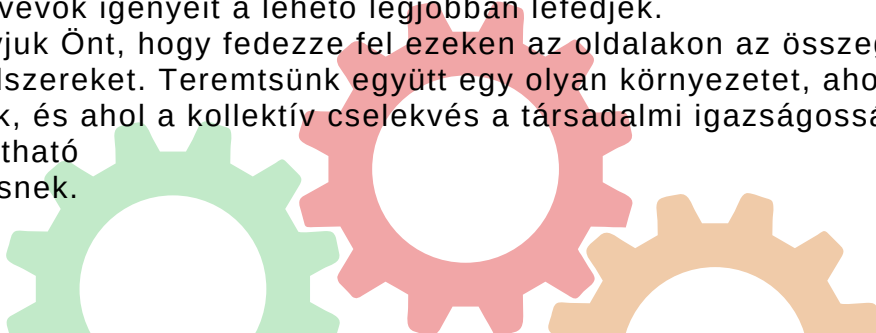
A kiadvány bevezetője

Ez a kézikönyv a HATI-SOS projekt keretében 2023 júniusában Prágában tartott megbeszélésekből eredő közös erőfeszítések csúcspontja. Útmutóként szolgál a képzők számára, akik a szociális szolidáris gazdaság (SSE) elveivel átítatott rendezvények és találkozók szervezésének megerősítésére hivatottak. Az olyan elveken alapuló neoliberális társadalomban, mint az egyének közötti versengés és a szorongás generálása, minden eddiginél fontosabb a képzett facilitátorok iránti igény, akik képesek eligazodni a különböző perspektívák között, elősegíteni az öngondoskodást és megkönnyíteni a közös döntéshozatali folyamatokat. Ez a kiadvány azt a célt szolgálja, hogy trénerként segítsen Önnek abban, hogy a rendezvényszervezők (aktivisták, szervezetek tagjai, nem kormányzati szervezetek, egyesületek stb.) az SSE értékeken alapuló rendezvényszervezéshez szükséges alapvető ismeretek nagy részével felvértezze, és megismerje azokat a puha készségeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy magával ragadó, befogadó és hatásos rendezvényeket és találkozókat hozzon létre.

Az SSE alapvetően a kölcsönösséget, az együttműködést, valamint a hatalom és az erőforrások igazságos elosztását hangsúlyozza. Ezen a szemüvegen keresztül, és a mozgalom központi gondolatával, amely az élet védelme, az útmutató során végig navigálunk a különböző tippeken, valamint a gyakorlatba ültethető konkrét módszereken, végül pedig el tudunk helyezkedni egy konkrét gyakorlati példán: a második lengyelországi Élelmiszer-szuverenitás Fórumon. Ezek a készségek és perspektívák a prágai megbeszélések során, és általában a projekt valamennyi szakaszában megosztott sokféle felismerést és tapasztalatot tükröznek. Ezen túlmenően elengedhetetlenek olyan befogadó terek létrehozásához, ahol a résztvevők felhatalmazást éreznek a részvételre, az együttműködésre és az értelmes Az általunk bemutatott készségek és perspektívák tükrözik a különböző meglátásokat és a prágai megbeszélések során és általában a projekt minden szakaszában megosztott tapasztalatokat. Ezen túlmenően, ezek elengedhetetlenek olyan befogadó terek létrehozásához, ahol a résztvevők úgy érzik, hogy lehetőséget kapnak a részvételre, az együttműködésre és az értelmes változás közös létrehozására.

Nem törekszünk arra, hogy teljes útmutatót nyújtsunk, hanem inkább a főbb alapelveket, amelyek a különböző kontextusokhoz és részvételi dinamikákhoz igazíthatók. Ugyanakkor támogatni szeretnénk Önöket, az oktatókat, hogy szervesen reagáljanak a következőkre a résztvevőkre, és finomhangolják a workshopokat, hogy azok a lehető legjobban részvételi jellegűek legyenek. a résztvevők igényeit a lehető legjobban lefedjék.

Meghívjuk Önt, hogy fedezze fel ezeken az oldalakon az összegyűjtött tippeket és módszereket. Teremtünk együtt egy olyan környezetet, ahol a szolidaritás virágzik, és ahol a kollektív cselekvés a társadalmi igazságosság és a fenntartható fejlődésnek.

Tippek a trénerek számára

Ha az a cél, hogy egy alulról szerveződő csoportot képessé tegyen arra, hogy saját kezébe vegye a cselekvést, és nagyszabású eseményt szervezzen, akkor azt javasoljuk, hogy inkább a gyakorlati gyakorlatokra összpontosítson, mint az elmélettel teli frontális előadásokra. Egy esemény megszervezéséhez szükséges készségek kifejlesztéséhez a résztvevőknek több gyakorlatra és valódi térre és időre van szükségük, hogy megpróbálják megtervezni az eseményt, és reflektáljanak a folyamatra. Még akkor is, ha az Ön tanuló csoportja nem egy valódi közösség, amely közösen szeretne egy eseményt megszervezni, hanem inkább aktivisták véletlenszerű csoportja, akkor is sokat profitálhatnak egy - akár képzeletbeli - esemény megtervezésének gyakorlatából. Ne feledje, hogy az, amit aktívan megtapasztalnak, sokkal nagyobb hatással lesz a tanulási folyamatukra, mintha egy listát kapnának az értékes információkról. Ha azonban a gyakorlatot jó elméleti háttérrel támasztják alá, sokkal értékesebb lesz. Tehát azzal a nehéz feladattal kell szembesülnie, hogy megtalálja a megfelelő egyensúlyt az elmélet és a gyakorlat között.

Az eseményt a szociális és szolidáris gazdaság értékeivel hangoljuk össze

Nem jó ötlet egy jobb világot a kizsákmányolás, a verseny, a kapzsiság és a pusztítás tégláiból építeni. Ezért javasoljuk, hogy a képzés résztvevőivel vitassuk meg a szociális és szolidáris gazdaság értékeit, és azt, hogy hogyan építenék be azokat magába a rendezvénybe, valamint a tervezésbe és a szervezésbe. Indítsuk el a gondolkodást a rendezvényről, mint egy olyan területről, ahol az utópiák normává válhatnak, legalábbis egy időre. Nem csak arról van szó, hogy más legyen, mint a hagyományos rendezvény. Az a szint, amelyen a radikális és regeneratív értékek a rendezvény szerves részévé válnak, az különbözteti meg azt a "zöldre mosott" (green-washed) rendezvényektől, amelyeket egy olyan vállalat szervez, amely csak több profitot akar termelni. Tehát nem csak a környezetre gyakorolt negatív hatások minimalizálásáról van szó. Hanem a nem-növekedés (degrowth) gondolkodásmód beépítéséről, a tartalmas kapcsolatok kiépítéséről és a regeneratív társadalmi-gazdasági koncepciók előmozdításáról.

Gondoljon úgy az eseményre, mint egy olyan helyre, ahol az utópiák normává válhatnak, legalábbis egy időre.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a tippeket, amelyeket a beszélgetés során használhat a hallgatókkal:

- Válasszon olyan helyszínt, amely a szociális és szolidáris gazdaság mozgalom része: Ha lehetséges, válasszon olyan helyszínt, amely az emberek és a természet jogait és szükségleteit a pénzügyi haszonnal szemben előnyben részesíti. Ha lehetséges, válasszon olyan helyszínt, amely szabadtéri létesítményekkel rendelkezik, és vagy a program egy részét tervezze a szabadba, vagy legalább tervezzen elegendő szünetet és szabadidőt, amelyet szabadterén tölthet el.
- Hozzon létre egy biztonságos teret a résztvevők számára: Fontos, hogy a résztvevők úgy érezzék, hogy biztonságos helyen vannak. Ez azt jelenti, hogy emlékezzünk arra, és tegyük egyértelművé, hogy a mi tereinkben nem tűrjük az elnyomást és az erőszak semmilyen formáját (rasszista, szexista stb). Mindenképpen szögezzük ezt le, de mindenekelőtt szerelkezzünk fel olyan eszközökkel vagy viselkedési protokollokkal, amelyekkel megelőzhetjük az ilyen jellegű eseteket, hogy képesek vagyunk reagálni, ha mégis megtörténik. Emellett legyen átfogó elképzelése a résztvevők különböző igényeiről, próbálja megkérdezni őket, és szervezze meg mind az esemény tartalmát (hozzáférhető formátum), mind a terem logisztikáját és elrendezését (akadálymentesítés, speciális igények stb.).
- A táplálék, amely regenerál: Válasszon olyan cateringet, amely (legalább néhány) fenntartható gyakorlatot követ, mint például az élelmiszer-szuverenitás előmozdítása, helyi biogazdákvaló szerződéskötés, vegán ételek, valamint minimális vagy környezetbarát csomagolás használata. Néha a legjobb megoldás az, ha a cateringet saját kapacitással biztosítod. A résztvevőket akár be is vonhatja a konyhai segítségnyújtásba. Kereshet egy helyi Food Not Bombs csoportot is, amellyel együttműködhet.
- Fenntartható közlekedés: Bátorítsa a nemzetközi résztvevőket, hogy vonattal és busszal jussanak el a rendezvényre. A repülőgép legyen a legutolsó lehetőség. Biztosítson elegendő információt a kerékpárkölcsonzésről és a tömegközlekedésről. Felajánlhat telekocsi- vagy stoppolási lehetőséget is, és koordinálhatja azokat, akik ugyanabba az irányba szeretnének utazni, és közösen szeretnék megtenni az utat.

- A pszichoszociális tudatosság növelése: A nagy rendezvények kiváló terepet biztosíthatnak a bántalmazó vagy zaklató viselkedésre, mivel ezek az emberek azt gondolhatják, hogy viselkedésük elvész a tömegben. Ne adjon nekik esélyt! Szervezzon pszichológiai képzettséggel rendelkező embereket, vagy legalább egy önkéntesekből álló csoportot, akik mindig láthatóak lesznek, és akikhez bárki fordulhat, aki nem érzi magát biztonságban. Az ilyen alkalmakra nagyon hasznos, ha van egy biztonságos hely, ahová az emberek bejöhetnek, és nyugodtan megbeszélhetik helyzetüket a felvilágosító csoport tagjaival. Emellett rendelkeznie kell egy alapvető elsősegély csomaggal is, hogy kezelni tudja a kisebb egészségügyi problémákat, és gondolja át, hogyan tudja azt mindenki számára könnyen hozzáférhetővé tenni.
- Hulladékcsökkentés és szelektív hulladékgyűjtés: A legfontosabb az, hogy először gondolkodjunk el azon, hogyan csökkenthetjük a hulladékot. A legjobb hulladék az, ami eleve nem keletkezik. Például minimalizálja a műanyag hulladékot azáltal, hogy újrafelhasználható vagy komposztálható alternatívákat biztosít az edények, poharak és tárolóedények esetében. Bármit is tesz, adjon lehetőséget a résztvevőknek a hulladék szétválogatására. Az egyértelmű utasítások segíthetnek a tapasztalatlanoknak. Ne feledkezzen meg a szerves hulladékról sem! Ahelyett, hogy a szeméttelen végezné, remek komposztot készíthet belőle.
- Csökkentse az elektromos lábnyomát: Az első dolog, amit mérlegelni kell: „Tényleg szükségünk van az elektromos készülékekre?” Ha szükséges, használjunk energiatakarékos készülékeket, LED-es világítást. Használjunk ki minden lehetőséget a megújuló energiaforrások használatára és népszerűsítésére.

Az alulról szerveződő rendezvények szervezésével kapcsolatos egyéb gyakorlati információkért kérjük, tekintse meg másik kiadványunkat is!

Hogyan szerveződjünk?

Egy nagyszabású rendezvény megszervezése gondos tervezést és koordinációt is igényel. A képzés során hatalmazza fel a résztvevőket arra, hogy a lehető legdemokratikusabb folyamatokat kövessék. Az alábbiakban felsoroljuk a tervezés, a szervezés és a folyamatok jó gyakorlatait a nagyszabású alulról szerveződő rendezvényekre vonatkozóan:

- Világos vízió és driver: Határozza meg az esemény rendeltetését és céljait, hogy minden tervezési erőfeszítést irányítani tudjon.
- Az alulról szerveződő erő: Határozza meg szervezeti felépítését. Minél laposabb és kevésbé hierarchikus, annál jobb lesz a szervezőcsapat egyes tagjainak kapcsolata a céllal és a csoport többi tagjával. A konszenzuson vagy egyetértésen alapuló horizontális döntéshozatal választása megőrzi a csoporton belüli hatalmi egyensúlyt. A hatalom koncentrációjának minimalizálásával a csoport ellenállóbbá válik a vezető távozásával vagy azzal szemben, ha egy ellenérdekelt csoport átvenné a szervezet irányítását. De ne feledje, minél kevésbé hierarchikus, annál több döntés kerülhet a kollektív plenáris ülésre. A végtelenül hosszú ülések elkerülése érdekében hozzon létre önálló munkacsoportokat, amelyek különböző témákra vagy feladatokra összpontosítanak (pl. logisztika, program, élelmezés, adománygyűjtés). Állítson fel egyértelmű szabályokat arra vonatkozóan, hogy ki vagy melyik csoport miért felelős.
- A közösség ereje: Ne feledje, hogy megoszthatja másokkal a kollektív jövőképét. Építsen kölcsönös kapcsolatokat a helyi közösségekkel, vállalkozásokkal és szervezetekkel, hogy támogatást és részvételt szerezhessen. Fogadja el, hogy a különböző emberek különböző módon vesznek részt a munkában. Próbálja meg bevonni azokat is, akiknek tetszik az ügye, de nincs sok idejük arra, hogy a csoportja tagjaivá váljanak. Ha sok ember hajlandó segíteni kisebb feladatokban, az jelentősen segíthet a munkaterhelés megosztásában. Motiválja őket, és győződjön meg róla, hogy mindenki ugyanazért a célért dolgozik.

Kiegyensúlyozott kommunikáció: Tegye a nagyszerű kommunikációt normává. Rendszeres tájékoztatással, megbeszélésekkel egyértelmű kommunikációs csatornákon keresztül tájékoztasson mindenkit. Hagyja, hogy az érzelmei vezéreljék, de ne hagyja, hogy azok diktálják a cselekedeteit. Konfliktus esetén

- keresse a kielégítetlen igényeket (mindkét oldalon). A félreértések elkerülése érdekében tisztázó kérdésekre van szükség, a visszajelzésre és a reflexióra szánt idő pedig lehetőséget ad a hibák elkerülésére.
- Költségvetési készségek: Készítsen részletes listát a kiadásokról és a lehetséges bevételi forrásokról a pénzügyi fenntarthatóság biztosítása érdekében. Ha a pénz szűkös, összpontosítson az erős partnerségekre, és keressen "csináld magad" megoldásokat. Amikor jó emberek összejönnek és jól érzik magukat, nincs szükség tökéletes és puccos részletekre.
- Logisztika: Koordinálja a helyszín kiválasztását, az étkeztetést, a berendezések kölcsönzését, a szállítást és egyéb logisztikai jellegű dolgokat.
- Promóció: Határozza meg, hogy kiket szeretne megszólítani, és dolgozzon ki egy stratégiát, hogy elérje őket. Ne csak magára a közösségi médiára támaszkodjon. A legfontosabbak az emberek. Kérje meg a baráti szervezeteket és a tágabb közösségében élő embereket, hogy szóban, e-mailben és a közösségi médiában terjesszék a hírt. Határozza meg azokat a helyszíneket, amelyeket a célközönsége gyakran látogat, és kérdezze meg az üzemeltetőket, hogy kitehetnének-e egy plakátot az eseményéről. Ha bőséges költségvetéssel rendelkezik, hagyományos reklámot is alkalmazhat.
- Legyen felkészült: Határozza meg a lehetséges kockázatokat, és készítsen tervet a nemkívánatos kihívások kezelésére.
- Első az öngondoskodás: A sok elvégzendő feladat miatt, elkerülhetetlennek tűnik, hogy minden energiáját a tervezésbe és a szervezésbe fektesse. Néha úgy tűnhet, hogy ha nem erőlteti meg magát, minden szétesik, és semmi sem fog megvalósulni. De semmi sem rosszabb, mint a szervezők kiégése vagy az egész közösség összeomlása a sikeres rendezvény után. Ennek elkerülése érdekében mérje fel a személyes képességeit, összpontosítson a munka egyenlő elosztására, és tervezzen olyan alkalmat, amikor Ön és a társai egymásra tudnak figyelni és lazítani.
- Előre-hátra tekintgetve: Az az idő, amelyet az esemény utáni megbeszélésre és a történetek átgondolására fordít, lehetőséget ad arra, hogy tanuljon a hibáiból, és finomítsa a folyamatokat. Ebben az esetben az aktív hallgatás és a visszajelzési készségének hangolására kell összpontosítania. Előfordulhat, hogy a felkészülés vagy maga az esemény során konfliktus merül fel, és ha a helyzet nem teszi lehetővé, hogy azonnal megoldja, jó, ha később - a megbeszélés során - időt szakít rá.
- Utánkövetés Tegyük fel, hogy sikerült egy jó csapatot összehozni, és egy csodálatos eseményt előkészíteni. Bizonyára lángra gyújtott valamit a résztvevőkben. Gondoljon ki egy utókövetési tervet, amely segít fejleszteni a kapcsolatokat, és az inspirációt jó gyakorlattá alakítani.

Hogyan határozzuk meg a drivert?

A „driver” a Szociokrácia 3.0-ból (egy társadalmi módszer egy szervezet részvételének és hatékonyságának elmélyítésére) származó kifejezés, és bármely cselekvés, tevékenység, projekt vagy akár egy szervezet fő céljára, hajtóerejére utal. A kívánt állapot és a probléma, jelenség tényleges, megtapasztalt állapota közötti különbség érzékeléséből származik.

Van egy sajátos szerkezete:

1. Mi történik?

- jelenlegi helyzet
- a szervezetre gyakorolt hatása

2. Mire van szükség?

- a szervezet szükségletei
- a szükséglet kielégítésének hatása

Egy példa a driverre, a mosogatás kapcsán:

A konyhában rendetlenség van: nincsenek tiszta csészék, a mosogató tele van edényekkel, és nem lehet gyorsan meginni egy kávé, hogy aztán folytathassuk a dolgunkat. A konyhának használható állapotban kell lennie, hogy a munkára tudjunk koncentrálni

A driver ugyanolyan fontosnak tekinthető, mint a vízió vagy a küldetés és a stratégia, sőt, megelőzi azokat:

- A vízió és a küldetés: Mit (célzunk meg, milyen állapotot akarunk elérni)?
- Stratégia: Hogyan (érjük el)?
- Driver: Miért (akarunk cselekedni / megvalósítani egy projektet / működtetni egy szervezetet / szervezni egy találkozót vagy eseményt / stb.)?

Ha a driver megfogalmazódik, megtalálhatjuk a módját, hogy hogyan reagáljunk a driverre, és hogyan szervezzük a munkánkat és a stratégiáinkat e köré. Ez segít a helyes úton maradni, jó döntéseket hozni, és különbséget tenni az érték és a pazarlás között:

- érték: minden (cselekvések, döntések, minták, szokások, szervezeti struktúra stb.), ami segít a driverre való reagálásban.
- pazarlás: minden, ami a driverre adott (hatékonyabb) válaszhoz nem szükséges - vagy annak útjában áll.

Hogyan szervezzünk jó találkozót?

Az SSE középpontjában a demokratikus és inkluzív ülések állnak. Ezek fontos eszközei annak, hogy az emberek egy közös cél érdekében összejöjjenek. Itt születnek a demokratikus döntések. Ezért fontos, hogy mindenki és mindenki egyenlően szóljon bele és egyenlően hallassa a hangját, mert az SSE-ben mindenki egyenlő. Mindenkit meg kell hallgatni, teret kell adni neki arra, hogy kérdéseket tegyen fel, és kifejtse ötleteit és aggályait. Ha csak azok szólalnak meg, akik hozzászórtak ahhoz, hogy mások előtt beszéljenek, vagy akik tapasztaltabbak a véleménynyilvánításban, az a demokráciától való eltávolodást és mások kisebb mértékű bevonását jelentheti.

Minden egyes találkozó egy lehetőség a csoport megerősítésére és a hatalmi dinamika átalakítására.

Az szociális és szolidáris gazdaság központi elemei a demokratikus és inkluzív találkozók. Fontos módja annak, hogy az emberek egy közös cél érdekében összejöjjenek. Itt születnek a demokratikus döntések. Ezért biztosítani kell, hogy minden embernek ugyanannyi beleszólása és szavazata legyen, mivel az emberek szociális és szolidáris gazdaságban egyenrangúan kezelik egymást. Mindenkit ténylegesen meg kell hallgatni, teret kell biztosítani arra, hogy kérdéseket tehessen fel, és kifejtse elképzeléseit és aggályait. Ha csak azok emelik fel a kezüket és beszélnek, akik hozzászórtak ahhoz, hogy mások előtt beszéljenek, vagy akiknek több tapasztalatuk van a véleményük hangoztatásában, akkor hiányozhat a demokrácia és a részvétel.

A találkozónak minden résztvevő számára jó élményt kell nyújtania. Ez azt jelenti, hogy a hangsúlyt arra kell helyezni, hogy mindenki, akit az ügy érint, elmondhassa a véleményét, ha akarja, és teljes mértékben részt vehessen az eseményekben, és részt vehessen a döntéshozatalban. Ideális esetben mindenki úgy távozik a találkozóról, hogy úgy érzi, hogy meghallgatták, megértették és pozitívan viszonyul a csoporthoz és a meghozott tervekhez vagy döntésekhez.

Továbbá, ha másképp akarjuk megszervezni a munkánkat, akkor el kell távolodnunk a „szokásos működéstől”, a cselekvés és a kommunikáció bevett módozataitól, hogy elkerüljük (akár akaratlanul is) az emberek jólétének és biztonságérzetének rovására az elnyomó és kizsákmányoló munkaetikát és a „termelékenység” és a „hatékonyság” elvárásait. Az emberek alapvető érzelmi és fizikai szükségleteit ki kell elégíteni és figyelembe kell venni minden találkozó megtervezésekor és lebonyolításakor. Az szociális és szolidáris gazdaság égisze alatt tartott találkozók egyik célja mindig a jó kapcsolatok kiépítése, az emberek közötti bizalmi kapcsolatok erősítése, valamint a mozgalom egészének megerősítése kell, hogy legyen.

Ez az útmutató alapvető tippet ad arra vonatkozóan, hogy mit kell szem előtt tartani ahhoz, hogy a találkozó jó és befogadó legyen. Nem törekszik a teljességre, így Ön és csoportja további kreatív ötletekkel is előállhat, amelyekkel kiegészítheti a listát. A tippek némelyike közhelyesnek tűnhet. Úgy gondoljuk azonban, hogy hasznos, ha le vannak írva, különösen az új és kevésbé tapasztalt szervezők számára.

A találkozó előtt

- A félreértések és a „hamis” elvárások elkerülése érdekében legyen világos az ülések célja, és előzetesen terjessze elő a napirendet. Ez segít abban is, hogy a megfelelő embereket hívja meg a találkozóra. Az összejövetel előtt juttassa el a résztvevőkhöz az találkozó célját, célkitűzéseit, napirendjét és egyéb anyagokat.

Döntsön a legjobb időpontról és helyszínről, figyelembe véve a hely megközelíthetőségét, az emberek munkahelyi és családi elfoglaltságait és egyéb igényeit. Általában a kocsmák és kávézók nem a legoptimálisabb tárgyalási helyszínek,

- A találkozó során
 - Próbáljon meg olyan térérendezést találni, amely barátságos és megkönnyíti a bekapcsolódást. A legjobban körben ülve lehet látni egymás arcát, és így lehet jól hallani a másikat. Egyesek azonban kevésbé érzik magukat kiszolgáltatottnak, ha a székek sorokban állnak, vagy akár kis csoportokba rendeződnek. Vegye figyelembe a környezet egyéb olyan tényezőit is, amelyek befolyásolják, hogy az emberek mennyire tudnak koncentrálni (például a világítás, a háttérzaj és az akusztika, a nyitott vagy csukott ablakok, a hőmérséklet stb.)
 - Emlékeztessen mindenkit a találkozó céljára és napirendjére. A napirend használata az összejövetel irányításához segíthet abban, hogy a résztvevők jobban tudjanak összpontosítani.
 - Próbáljon mindenki számára biztonságos teret létrehozni, például úgy, hogy közösen határozzuk meg a megbeszélések és a viselkedés szabályait. Fusson egy rövid kört, amelyben a résztvevők közösen határozzák meg a csoportként való együttműködés közös szabályait a találkozó során. Ismerkedjen meg az erőszakmentes kommunikáció alapelveivel.

Képek a kísérleti soft skills képzésről - öngondoskodás, kortárgondozás és fenntartható aktivizmus.

A találkozó során

- Használjon olyan nyelvezetet, amely a nemeket is figyelembe veszi. A bemutatkozás során kérje meg a résztvevőket, hogy ha úgy érzik, hogy ez számukra megfelelő, mutatkozzanak be.
- Emlékeztesse a résztvevőket a döntésekre a szerepekről, amit a találkozó előtt határoztak. Emelje ki és vizualizálja a reprodukciós feladatokat, és ösztönözze a szerepek rotációját, hogy biztosítsa, hogy a know-how-t a csoport minél több tagja megossza (így elkerülhető a szereppel való visszaélés vagy a know-how hiányának kockázata, ha az egyetlen, adott szerepet betöltő személy távozna).
- Annak elkerülése érdekében, hogy egyesek „átvegyék az irányítást” a megbeszélés felett, ösztönözze azok részvételét, akiknek nehezebb esik beszélni.
- Érvényesíthet más, a normákon túlmutató beszédmódokat is, szem előtt tartva, hogy nem mindenki rendelkezik azonos kulturális tőkével, vagy hogy vannak olyanok, akik nem szoktak hosszú megbeszéléseken részt venni.

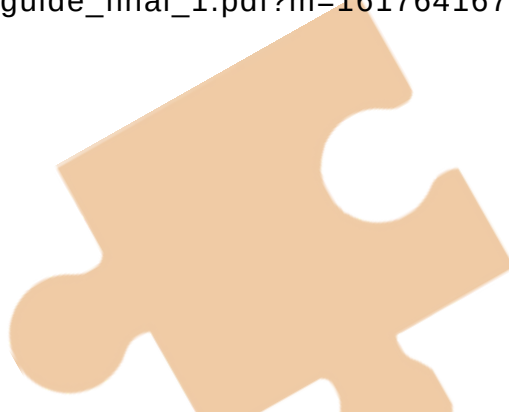
- Ne feledje, hogy a jó moderálás kulcsfontosságú ahhoz, hogy az emberek figyeljenek és elköteleződjenek, hogy mindenki elmondhassa a véleményét, és hogy gondoskodjon az emberek jólétéről (rendszeres szünetek tartásával, szükség esetén energetizáló gyakorlatok beiktatásával, a csoportban uralkodó légkör ellenőrzésével, a csoporton belüli érzelmi feszültségek vagy konfliktusok kezelésével és hasonlókkal).
- A megbeszélés lezárása előtt győződjön meg arról, hogy mindenki tudja, mi a megbeszélés eredménye - készítsen összefoglalót a találkozón hozott döntésekről, és beszélje meg a következő lépéseket is. Például tűzzék ki a következő találkozó időpontját. Ellenőrizze, hogy megvan-e mindenki elérhetősége a jegyzőkönyv kiküldéséhez.

A találkozó után

- Végezzen egy rövid értékelést, hogy áttekintse, hogyan működött a találkozó a különböző emberek számára. Ez segíthet a csoportnak abban, hogy együtt tanuljon, és megtalálja a mindenkinek megfelelő megbeszélési stílust, és lehetőséget adjon az embereknek arra, hogy visszajelzést adjanak. Az értékelés lehet egy rövid beszélgetés a végén, de egyesek talán jobban szeretik, ha névtelenül adnak visszajelzést. Ha az értékelőlapot túl formálisnak érzik, az emberek írhatnak megjegyzéseket post-it cetlikre, amelyeket a falra ragasztanak.
- Lehet, hogy ezt követően egy kötetlen hangulatú társalgásra is sor kerülhet. Keressen olyan lehetőséget, amely mindenkinek megfelel, aki részt kíván venni, például menjen el egy kávézóba, vagy közösen étkezzenek a találkozó helyszínén.
- Szerkessze meg a találkozóról készült jegyzőkönyvet, minden fontos döntést és feladatot kiemelve. A jegyzőkönyvet juttassa el az összes résztvevőhöz.

További infók, tippek:

- A különböző igények kielégítése: <https://www.seedsforchange.org.uk/meeting#needs>
- Spadework - fórum a szervezési és mozgalomépítési know-how terjesztésére: <https://roarmag.org/author/spadework/>
- A részvételi jellegű találkozók kultúrája: <https://www.parabol.co/blog/inclusive-meetings-introverts/#why-inclusive-meeting-culture> <https://interactioninstitute.org/power-dynamics-the-hidden-element-to-effective-meetings/>
- Inkluzív találkozási útmutató: https://edib.harvard.edu/files/dib/files/inclusive_meeting_guide_final_1.pdf?m=1617641674

Hasznos módszerek a szervezési képességek fejlesztéséhez

.....

Az aktivisták pilot tréningje során számos módszert alkalmaztunk, amelyek célja, hogy a résztvevők olyan know-how-t és puha készségeket sajátítsanak el, amelyek hasznosak lehetnek a nagyszabású alulról szerveződő rendezvények szervezéséhez. Sajnos sokkal többet kell tudni annál, mint ami a pilot képzésünkbe belefért. A kapott visszajelzések alapján úgy döntöttünk, hogy leírjuk azokat, amelyeket szemináriumunk résztvevői a leginkább értékelték.

Két igaz egy hamis

Bevezető:

Ez a módszer hasznos lehet, mint icebreaker, különösen a résztvevők bemutatkozásának részeként a tréning (vagy más találkozók) kezdetekor. A módszer teljes leírását a 6. Soft Skills képzési modulban - Konfliktusokkal való munka találja. (Soft Skills Training Module 6 - Working with conflict.)

Cél:

**Egy kicsit megismerni egymást, kapcsolódni egymáshoz, gyakorolni az aktív hallgatást és az elmélyült odafigyelést.
Csoportlétszám: 10-18 fő | Időtartam: 30 perc.**

Beltér/kültér: mindkettő

Rövid leírás:

Egy körben mindenki három állítást mond magáról/magáról/magukról; ezek közül kettő igaz, egy pedig hamis. A résztvevők mondhatnak valami vicceset, és a többieknek ki kell találniuk, hogy melyik állítás a hamis.

Eszközök: nincsenek

Fejenállás

Bevezető:

A fejenállás a klasszikus ötletelés (brainstorming) technikájának egy változata, amelyben az eredeti kulcskérdés jelentését megfordítva ötleteket gyűjtünk brainstorming segítségével. Ez a módszer kreatív módja annak, hogy ténylegesen kiszélesítsük a csoport látókörét a téma kapcsán, és összegyűjtsük a tényleges vagy lehetséges problémákat, ahelyett, hogy csak egy adott probléma megoldására összpontosítsanak. A lehetséges problémák ismerete később segíthet azok megelőzésében vagy a megoldásukra való előzetes felkészülésben.

Cél:

Alapvető inputok gyűjtése a résztvevőktől egy adott kérdéssel vagy témával kapcsolatban. Elképzelni az összes lehetséges problémát, amely a témával kapcsolatban felmerülhet (ezáltal utat nyitva a felkészüléshez).

Csoportméret: 3 - 30 fő | Időtartam: 30 - 40 perc. | Beltéri/kültéri: mindkettő

Leírás:

Tegyük fel, hogy a csoport egy helyi szociális szolidáris gazdasági hálózatépítő eseményt szeretne szervezni. Valószínűleg az érdekli őket, hogy hogyan nézne ki egy ilyen tökéletes esemény? Vagy mi a legjobb módja egy ilyen esemény előkészítésének? Kérje meg a résztvevőket, hogy fordítsák meg a kérdést, és összpontosítsanak arra, hogy negatív oldalról közelítsék meg a témát. Ha úgy döntenének, hogy az esemény előkészítésének folyamatára összpontosítsanak, akkor tegyen fel egy kérdést nekik:

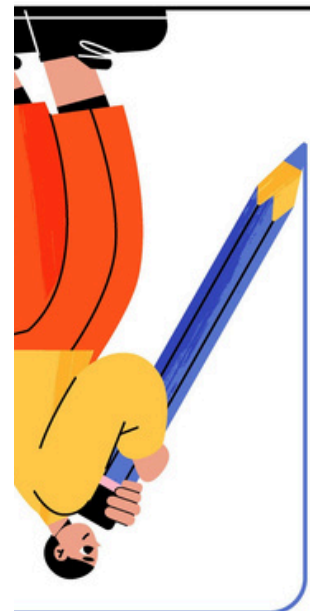
Kérjük meg a résztvevőket, hogy osszák a flipchart papírt két részre, és írják fel a választ a negatív kérdésre (mi romolhat el...). Később, amikor kifogynak az ötletekből, mondjuk meg nekik, hogy fordítsák vissza mindazt, amire gondoltak, és töltsék ki a flipchart másik felét a szociális és szolidáris gazdaság fórumának megszervezésével járó pozitív hatásokkal - azaz az eredeti kérdésre adott válasszal.

Az eredeti kulcskérdés:

Mi lenne a legjobb eljárás az szociális és szolidáris gazdaság fórumának előkészítésére?

Fordítsuk meg a kérdést:

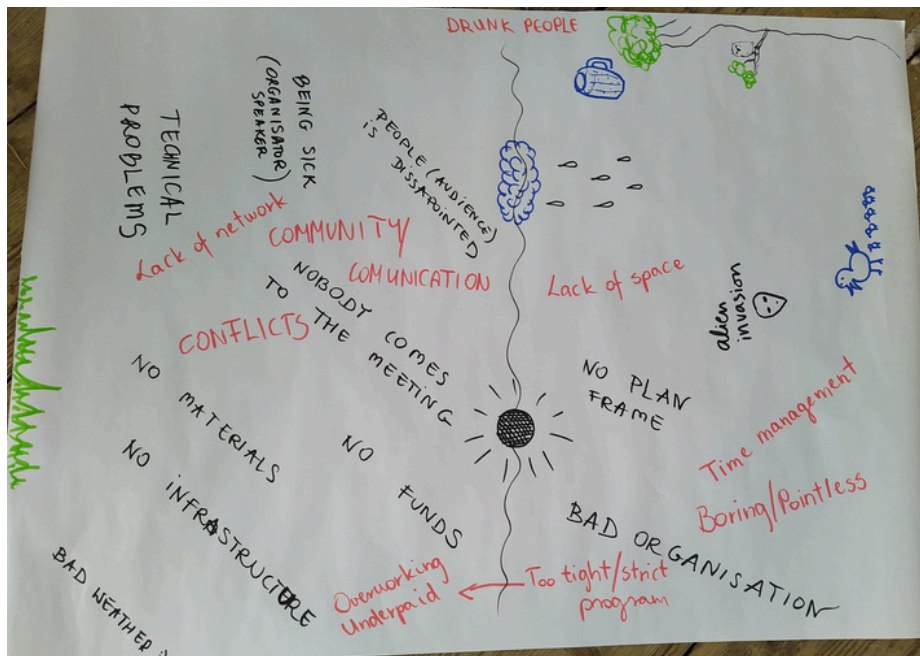
Mi lenne a lehető legrosszabb folyamat a fórum előkészítése során?

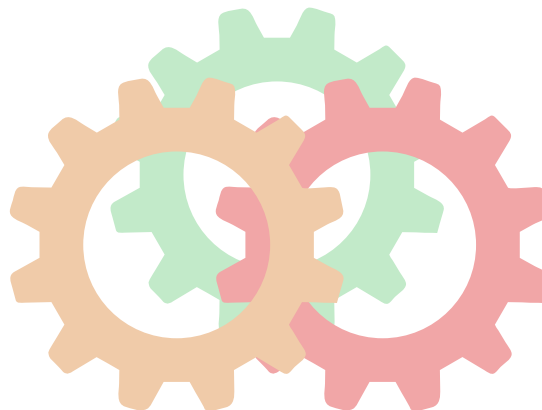
Kérjük meg a résztvevőket, hogy osszák a flipchart papírt két részre, és írják fel a választ a negatív kérdésre (mi romolhat el...). Később, amikor kifognak az ötletekből, mondjuk meg nekik, hogy fordítsák vissza mindazt, amire gondoltak, és töltsék ki a flipchart másik felét a szociális és szolidáris gazdaság fórumának megszervezésével járó pozitív hatásokkal - azaz az eredeti kérdésre adott válasszal.

Anyagok: Flipchart vagy más papír / tábla; íróeszközök.

Forrás: <https://thinkinsights.net/consulting/headstand-method/>

Példa egy flipchartra - Állj a fejedre módszer.

Öngondoskodás és fenntarthatósági gyakorlatok

Bevezetés:

Egyre nehezebb megőrizni a jó mentális egészséget egy olyan rendszerben, amely arra kényszerít bennünket, hogy kihasználjuk magunkat és egymást. Egyre több ember küzd, amikor megpróbál harmóniát teremteni vagy fenntartani önmagával és a közösségével.

Cél: A résztvevők beszélgetnek és gyakorolják az aktív hallgatást, leírják, mi okoz számukra örömet, és elgondolkodnak rajta. Ez a gyakorlat arra is lehetőséget ad, hogy új örömforrásokat tanuljanak meg egymástól, így segítve őket abban, hogy azokra a dolgokra és szokásokra összpontosítsanak, amelyekkel javíthatnak az életükön és fenntarthatják aktivizmusukat.

Csoportméret: 4 - 30 (lehetőleg páros számú) ... | **Időtartam:** 30 - 60 perc. | **Beltéri/kültéri:**...

A boldogság szükséges az egyensúly és a jó mentális egészség megőrzéséhez. A jó egészség pedig szükséges a fenntartható aktivizmushoz ebben a fenntarthatatlan világban.

Leírás:

Ha lehetséges, válasszon szabadtéri helyszínt ehhez a tevékenységhez. A résztvevők bemutatkozásán kívül a tevékenység három részre osztható.

1. rész

Az első rész egy párokban történő beszélgetés. Kérjük meg a résztvevőket, hogy válasszák ki a partnerüket, vagy valamilyen egyszerű módszerrel oszthatjuk őket párokba. Adja meg nekik az instrukciókat, és biztasson minden párt, hogy keressenek egy kényelmes helyet.

A beszélgetés első részének instrukciói a következők:

Döntsék el páronként, hogy ki fog először beszélni, és ki fog hallgatni.

Később szerepet cserélnek. A beszélő személynek 5 perc áll rendelkezésére, hogy válaszoljon a kérdésre:

Mi okoz számomra örömet?

...és ez lehet bármi, dolgok, emberek, más lények, tevékenységek, helyzetek...

A második személy szerepe az, hogy aktív figyelőként teljes mértékben a beszélőre koncentráljon (anélkül, hogy további kérdéseket tenne fel vagy félbeszakítaná). A beszélő felsorolhat minden olyan dolgot, tevékenységet és helyzetet, ami örömet okoz neki.

Mérje az időt, és jelezze a résztvevőknek, hogy mindenki tudja, mikor kell szerepet cserélni.

2. rész

A második részben a résztvevők ugyanazokban a párokban maradnak, és a következő kérdéseket vitatják meg:

- 1) Mit éreztetek, amikor arról beszélgettetek, hogy mi okoz nektek örömet?
- 2) Milyen volt számokra, amikor meghallgattad, hogy mi okoz örömet a párodnak?
- 3) Mit vettél észre a párodon, amikor te voltál a hallgató?

3. rész

Az utolsó - harmadik rész egy csoportos beszélgetés. Kérje meg a résztvevőket, hogy gyűljenek össze, és kérje meg őket, hogy önként válaszoljanak a következő kérdésekre:

- Hogy érzed magad a gyakorlat után?
- Könnyű volt vagy inkább nehéz volt számokra?
- Voltak furcsa, vicces vagy inspiráló pillanatok?
- Rájöttél valami újdonságra?
- Mit viszel magaddal ebből a gyakorlatból?

Ha tudatában vagyunk annak, hogy mi okoz nekünk örömet, az segít kiépíteni a kapcsolatot önmagunkkal és egymással is. Ezért ez fontos lépés az értelmes változások felé, amelyek javíthatják mindennapi életünket, aktivista munkánkat és szolidaritásunkat.

Inspirálódhatunk ebből a gyakorlatból - ha időről időre gyakoroljuk, az segíthet emlékeztetni arra, hogy továbbra is arra összpontosítsunk, ami boldoggá tesz, ami felfrissíti az energiánkat, és ami erőt ad ahhoz, hogy egy jobb jövőért küzdjünk.

Meta megjegyzés: Az Aktív figyelési gyakorlathoz kapcsolható (lásd: Soft Skills Training: Aktív hallgatás, visszajelzés adása és fogadása). Soft Skills Training: Module 2 – Active listening and giving and receiving feedback
Eszközök: nincsenek.

Négyszemközt-módszer

Az értelmes kapcsolatok kiépítése kulcsfontosságú a sikeres alulról szerveződő mozgalom erejének növeléséhez. A személyes találkozók remek módja a bázisépítésnek; ez az első lépés a közös jövőkép és a cselekvésre való elkötelezettség megteremtéséhez. Lehetőséget ad arra is, hogy megismerje mások tapasztalatait, hálózatait és készségeit, hogy beszélgetést kezdeményezzen arról, hogy milyen szerepkör lenne a legmegfelelőbb az Ön kezdeményezésében.

A négyszemközti találkozó két személy közötti tervezett találkozó, amelynek során személyes, „nyilvános” kapcsolatot alakítanak ki. Ez egy stratégiai találkozó, amelyet arra használnak, hogy rávilágítsanak az embereket foglalkoztató problémákra és kérdésekre, valamint hogy kiderítsék a másik személy elképzeléseit, motivációit, és meghatározzák, hogy ezek hol keresztezik az önökét. Ez egy céltudatos, félig strukturált beszélgetés/dialógus, amelyben a szervező biztosítja, hogy a főszereplő a másik személy legyen, hogy betekintést nyerjen az értékeibe és prioritásaiba. Ez egy jó módja annak, hogy megismerje szövetségeseit, támogatóit és a tagokat, nem úgy, hogy „kitalálja” az álláspontjukat, hanem úgy, hogy aktívan közeledik hozzájuk és bevonja őket egy párbeszédbe.

A négyszemközti beszélgetések alapvető technikát jelentenek az új emberek csapatba való beillesztéséhez, a vezetők fejlesztéséhez és az aktív tagokkal való kapcsolattartáshoz.

A társadalmi változások szervezésében a négyszemközti módszer alkalmazásával szerzett hosszú távú tapasztalatok azt mutatják, hogy a módszer segít a kapcsolatok kiépítésére összpontosítani, amelyek szükségesek lehetnek bármely szociális és szolidaritási kezdeményezés sikeréhez. Hasznos módszer arra, hogy kiderüljön, mi az, ami az embereket elkötelezetté teszi a közösségben, mi az, ami miatt „tikkelnek”, hol fedik egymást a közös érdekek. A személyes találkozó hatékony és kipróbált módszer arra, hogy meghívjon valakit a csoportjához vagy kezdeményezéséhez való csatlakozásra.

A módszer részletesebb leírását, beleértve a tippeket, valamint a helyes és nem helyes magatartásformákat is, a Soft Skills Training című fejezetben találja: 2. Modul - Aktív hallgatás, visszajelzés adása és fogadása.

Beilleszkedési szerepjáték

Bevezető:

Ez a gyakorlat a bennfentesek/kívülállók vagy többség/kisebbség közötti kapcsolatok dinamikáját, valamint a befogadással és integrációval kapcsolatos kihívásokat mutatja be. Megvizsgálja azokat a pszichológiai és társadalmi mechanizmusokat, amelyek a közösségen belüli megosztottságot létrehozzák.

Cél:

A fő cél annak megértése, hogy milyen érzés a többségi és a kisebbségi csoporthoz tartozni, valamint a két csoport által a csoportközi kapcsolatokban alkalmazott (gyakran nem tudatos) stratégiák elemzése. A tapasztalatszerzés azt is lehetővé teszi, hogy a résztvevők észrevegyék saját szokásaikat, így esélyt kapnak arra, hogy a jövőben elkerüljék egyes szokásaik alkalmazását. Emellett a korlátozott instrukciók miatt lehetővé teszi annak vizsgálatát is, hogy az elménk hogyan egészíti ki a hiányzó részleteket a cselekvéshez.

Eszközök:

A minimális csoportparadigmát ismertető prezentáció vagy flipchart hasznos lesz.

Források:

[Ez a gyakorlat az „Erőltetd a kört” gyakorlat variációja: https://www.wscf-europe.org/wp-content/uploads/2021/11/6.-All-Different-All-Equal-Education-pack.pdf.](https://www.wscf-europe.org/wp-content/uploads/2021/11/6.-All-Different-All-Equal-Education-pack.pdf)

[A minimális csoportparadigmáról: https://mrsteen2016.weebly.com/uploads/2/3/6/1/23616912/tajfel_1970 .pdf](https://mrsteen2016.weebly.com/uploads/2/3/6/1/23616912/tajfel_1970.pdf)

Beilleszkedési szerepjáték

Bevezető:

Ez a gyakorlat a bennfentesek/kívülállók vagy többség/kisebbség közötti kapcsolatok dinamikáját, valamint a befogadással és integrációval kapcsolatos kihívásokat mutatja be. Megvizsgálja azokat a pszichológiai és társadalmi mechanizmusokat, amelyek a közösségen belüli megosztottságot létrehozzák.

Cél:

A fő cél annak megértése, hogy milyen érzés a többségi és a kisebbségi csoporthoz tartozni, valamint a két csoport által a csoportközi kapcsolatokban alkalmazott (gyakran nem tudatos) stratégiák elemzése. A tapasztalatszerzés azt is lehetővé teszi, hogy a résztvevők észrevegyék saját szokásaikat, így esélyt kapnak arra, hogy a jövőben elkerüljék egyes szokásaik alkalmazását. Emellett a korlátozott instrukciók miatt lehetővé teszi annak vizsgálatát is, hogy az elménk hogyan egészíti ki a hiányzó részleteket a cselekvéshez.

Csoportlétszám: 10 - 25 | Időtartam: 40 perc | Beltéri/kültéri: lehetőleg beltéri

Leírás:

Kezdje a tevékenységet azzal, hogy elmondja a résztvevőknek, hogy a gyakorlat egy szimuláció lesz, ahol beszélgetni fognak egymással. A gyakorlat részletes céljait és felépítését kezdetben eltitkoljuk. Kérjen meg 2-3 önkéntest (a csoport méretétől függően), hogy hagyják el a termet (fontos, hogy önkéntesek legyenek), és tudassa velük, hogy később visszatérnek. Ha a workshopot két facilitátor vezeti (ami ajánlott), egyikük az önkéntesekkel együtt elhagyja a termet. Eljárás:

1. A fennmaradó csoport kis körben ül a második facilitátorral. Amíg az önkéntesek távoznak, diszkréten (anélkül, hogy ezt bármilyen módon kommentálnánk) távolítsa el a székeket oldalra, hogy ne maradjanak üres székek a körben.

Magyarázza el, hogy a teremben maradó résztvevők feladata az, hogy az alkoholoról beszéljenek, de úgy, mintha könyvekről beszélnének. Próbáljon meg nem használni olyan szavakat, mint „kód”, „titkos nyelv” stb. - az utasítások legyenek a lehető legkevesebbre korlátozva, és ne tartalmazzanak semmilyen nyomravezetőt. Mondjon egy példát: „Szeretem a francia irodalmat, de ha este túl sokat olvasok, másnapra megfájdul a fejem”. Bátorítsa a csoportot a megbeszélésre: „Mi a helyzet veled? Milyen az olvasási szokásod?” Használhat más „kódot” is (pl. munkába/iskolába járás helyett buliba járás, ha az alkohol témája a résztvevők kora vagy kulturális háttere miatt nem megfelelő).

1. A fennmaradó csoport kis körben ül a második facilitátorral. Amíg az önkéntesek távoznak, diszkrétan (anélkül, hogy ezt bármilyen módon kommentálnánk) távolítsa el a székeket oldalra, hogy ne maradjanak üres székek a körben.
 2. Magyarázza el, hogy a teremben maradó résztvevők feladata az, hogy az alkoholról beszéljenek, de úgy, mintha könyvekről beszélnének. Próbáljon meg nem használni olyan szavakat, mint „kód”, „titkos nyelv” stb. - az utasítások legyenek a lehető legkevesebbre korlátozva, és ne tartalmazzanak semmilyen nyomravezetőt. Mondjon egy példát: „Szeretem a francia irodalmat, de ha este túl sokat olvasok, másnapra megfájdul a fejem”. Bátorítsa a csoportot a megbeszélésre: „Mi a helyzet veled? Milyen az olvasási szokásod?” Használhat más „kódot” is (pl. munkába/iskolába járás helyett buliba járás, ha az alkohol témája a résztvevők kora vagy kulturális háttere miatt nem megfelelő).
-
1. Ezzel egyidejűleg az önkéntesekkel együtt a teremből távozó facilitátor megvárja, hogy a bent lévő csoport beszélgetésbe kezdjen (2-3 perc elég lesz). Ekkor adjon rövid instrukciót az önkénteseknek: „Csatlakozz a csoporthoz” (vagy egyszerűen: „integrálódj a csoportba”). Várakozás közben a facilitátor beszélgethet az önkéntesekkel, de anélkül, hogy bármilyen információt adna nekik a gyakorlatról, még akkor is, ha kérik. Nem szabad további információt adni az instrukciókról.
 2. Miután az önkéntesek csatlakoznak a csoporthoz, a beszélgetés az újonnan érkezettek részvételével folytatódik. Az önkéntesekkel együtt távozó facilitátor megfigyelőként a körön kívül maradhat.
 3. A gyakorlat a facilitátor jelzésére ér véget (néhány perc elteltével), vagy ha a többségi csoport bármelyik résztvevője „felfedi a kódot” az önkénteseknek. A gyakorlat után mindkét facilitátor visszatér a körbe.

Eligazítás: Emlékeztessük a résztvevőket, hogy a tevékenység egy szimuláció volt, amelynek célja, hogy bemutassa a dinamikát, amely akkor bontakozik ki, amikor új egyének csatlakoznak egy már kialakult csoporthoz, például egy közösséghez, munkahelyhez vagy országhoz. Mutasson rá, hogy két csoport vett részt ebben a gyakorlatban: a már a csoporthoz tartozók és a csatlakozók (vagy bennfentesek/kívülállók, többség/kisebbség, kialakult közösség és újonnan érkezők - a résztvevőktől és a workshop témájától függően).

Hívja össze a résztvevőket a megbeszélésre, kezdve azzal, hogy hangot ad a csatlakozott önkénteseknek. Nyitó kérdések:

- Mit éreztél, amikor beléptél a terembe?
- Hogyan érezhetik magukat az emberek egy ilyen helyzetben? (az emberek különbözőek)
- Mi volt a feladatod, és hogyan érezted magad?
- Milyen beszélgetést folytatott a szobában lévő csoport? (ha a kódot nem fedték fel)

Fókuszáljon a kívülállók által kifejezett érzelmekre, és emelje ki azok fontosságát a szimulációban vizsgált folyamatok megértésében. Gondoskodjon arról, hogy a bennfentesek ne vegyenek részt az eligazításnak ebben a részében. Ha a kívülállók nem tudták kitalálni a kódot, vagy a bennfentesek közül senki sem fedte fel, kérje meg a bennfentes csoportot, hogy magyarázza el, miről is szólt valójában a beszélgetés.

Ezután kérje meg a többségi csoportot, hogy osszák meg érzelmeiket és gondolataikat.

Nyitó kérdések:

- Észrevetted az új emberek jelenlétét?
- Milyen érzelmeket váltott ki belőled az új emberek megjelenése?
- Milyen érzés volt beszélgetni és tudni, hogy az új emberek nem értik, hogy miről van szó?
- Milyen érzelmeket váltott ki belőled, ha az új emberek megjelenése után negatív információk és címkék jelentek meg?

Kérdések a teljes csoport megbeszéléséhez:

- Ha a kódot nem fedték fel: miért nem magyarázta el senki a többségi csoportból, hogy miről is szólt valójában a beszélgetés? (Megjegyzés: az utasítás nem tartalmazhat semmilyen tilalmat a kód felfedésére!) - „ami nem tilos, az megengedett”
- Ha a kódot felfedték: miért?
- Mi történhet azzal a többségi csoporthoz tartozó személlyel, aki felfedte a kódot?
- Milyen dolgok nehezíthetik meg az új emberek beilleszkedését vagy csatlakozását a csoporthoz?
- Mi segíthetne a csoportba belépő új személyeknek?

Célszerű a gyakorlatot egy elméleti összefoglalóval zárni, kiemelve azokat az érzelmeket és folyamatokat, amelyek a gyakorlat során előfordultak, vagy előfordulhatnak egy valós, bennfentesek és kívülállók közötti kapcsolatfelvétel során (érdemes erről a résztvevőket is megkérdezni). Különös figyelmet kell fordítani a minimális csoportparadigmáról való beszélgetésre. Ez azt mutatja, hogy az emberek csoportokra („mi” és „ők”) való felosztása, még ha véletlenszerű is, gyakran vezet a saját csoportunk előnyben részesítéséhez, a másik csoport sztereotipizálásához és a rossz szándékúnak gondolásához. A nyelv szerepét is jó hangsúlyozni: még ha a kívülállók ugyanazt a nyelvet használják is, mint a többségi csoport, nem biztos, hogy ismerik annak egyéb „kódjait”: belső vicceket, szakzsargont, utalásokat a csoport múltjára (történelmére) stb. Ha az „új” egyének nem ismerkednek meg az ilyen árnyalatokkal, elvesznek, vagy időre van szükségük ahhoz, hogy átvegyék a csoport működését.

Később megvitathatja, hogy ez a dinamika hogyan befolyásolhatja a rendezvény szervezőinek csoportját, például az új tagok beilleszkedése, a csoporton belüli különböző munkacsoportok kapcsolatai vagy a szervezők és a résztvevők találkozási során.

Meta megjegyzés:

Ez egy érzelmileg nagyon intenzív feladat, amelynek nagyon különböző kimenetele lehet. Leggyakrabban a többségi csoport nem fedi fel a kódot, sőt, nem is hajlandó kapcsolatba lépni a kívülállókkal. Néha a többségi csoport viccelődik a kívülállókkal, akik nem értik, miről is van szó valójában, ami ostoba megjegyzésekre készíti őket. Ezért a gyakorlathoz szilárd és körültekintő eligazításra van szükség. Az utóbeszélgetés során a facilitátoroknak biztosítaniuk kell, hogy a résztvevők ne ítélkezzenek a szimuláció során tanúsított viselkedésük felett. A facilitátoroknak gondoskodniuk kell továbbá minden résztvevő kényelméről, különös tekintettel azokra, akik önként jelentkeztek (érdemes még egyszer megköszönni nekik, hogy hajlandóak voltak egy ilyen feladatra vállalkozni). A gyakorlatot egyaránt el lehet végezni olyanok között, akik jól ismerik egymást, és olyan résztvevők között, akik először találkoznak (ebben az esetben a gyakorlatot nem a workshop elején kell elvégezni).

Szervezzünk fesztivált vagy panelbeszélgetést! - Inkluzív döntéshozatali gyakorlat

Bevezetés:

A befogadó és demokratikus döntéshozatal a szolidáris gazdaság egyik sarokköve. A szociális és szolidáris gazdaság kezdeményezéseinek és szervezeteinek arra kell törekedniük, hogy a döntéseket a lehető legdemokratikusabban, ideális esetben konszenzussal hozzák meg. Ha ez nem lehetséges, például időhiány miatt, más módszerek, például szavazás vagy a döntéshozatali hatáskörök átruházása is alkalmazható. A tekintélyelvűbb döntéshozatali módszerek azonban gyakran kirekesztéshez és feszültséghez vezetnek, ami a mozgalomban megosztottságot, kiégyést és az aktív emberek távozását okozhatja. Emellett ellentmondanak a mozgalom alapvető céljának, hogy biztonságos, befogadó és elfogadó környezetet teremtsen az együttműködéshez. Éppen ezért meg kell próbálnunk elkerülni őket - akár a szociális és szolidáris gazdasággal kapcsolatos kezdeményezések és szervezetek mindennapi tevékenységében, akár a rendezvények szervezésében.

Cél:

A résztvevők lehetőséget kapnak arra, hogy együtt érezzenek a rendezvény szervezőivel, amelynek célja a szociális és szolidáris gazdaság népszerűsítése és mások meggyőzése arról, hogy váljanak a mozgalom részévé. Megvitatják a mozgalom tevékenységeiben gyakori konfliktust a sokféle cél között. A gyakorlat célja, hogy a résztvevők megtapasztalják a konfliktusmegoldás és a konszenzuskeresés valós tapasztalatait egy nem hierarchikusan szervezett közösségben, majd ezt a tapasztalatot másokkal közösen, egy párbeszéd keretében átgondolják. Csoportméret: 5-10 aktív résztvevő. A nagyobb csoportok kisebb részekre oszthatók.

Időtartam: 60 perc

Beltéri/kültéri: beltéri

Leírás:

A tevékenység három részből áll:

1. rész: Először is ismertesse a résztvevőkkel a szituációt, és hagyja, hogy válasszanak egy szerepet (vegyenek ki egy kalapból/tálból karakterkártyákat) (10 perc).

A helyzet:

Ön egy olyan esemény, például fesztivál vagy panelbeszélgetés szervezőcsapatának tagja, amely különböző együttműködő csoportokból áll. A rendezvény célja a szolidáris gazdaság népszerűsítése a szélesebb nyilvánosság előtt. A csoport egy része azt javasolja, hogy olyan személyt/ előadót hívjanak meg a rendezvényre, aki népszerű, ismert a nagyközönség előtt, és potenciálisan képes közönséget bevonni. Másrészt ez a személy rendszeresen szerepel tekintélyelvű médiaműsorokban, és szexista nézeteket vall. Szexizmusa azonban nem reflektált, és amikor szembesítik vele, kifejezetten tagadja azt. A csoport egy másik része ezért elutasítja a meghívását, de nem javasol alternatívát. A mozgalom két célja kerül itt tehát egymás mellé: az szociális és szolidáris gazdaság népszerűsítése és egy olyan biztonságos környezet megteremtése, amelyben a tekintélyelvűség és az elnyomás minden formájának, így a szexizmusnak sincs helye. A szervezőcsapat célja, hogy ezt a problémát konszenzusos módon, bármelyik tag kizárása nélkül oldja meg.

A résztvevők által választható karakterek listája alább található.

2. rész: Bátorítsuk a résztvevőket, hogy a beszélgetés során próbálják meg megoldani a helyzetet a karakterkártyáikon szereplő szerepeket eljátszva. Mindenki körben ül, és rendelkezésükre állnak a flipchart papírok és filctollak (35 perc).

3. rész: Ezt követően tartson eligazítást és megbeszélést (15 perc). Közvetlenül a szerepjáték vége után kérje meg a résztvevőket, hogy „vessék le” a szerepüket (pl. mondják ki hangosan a valódi nevüket, vagy szó szerint álljanak fel és rázzák meg a testüket), különösen, ha nagyon jól sikerült beleélniük magukat a szerepbe. Ezután reflektáljunk együtt a tevékenységre a következő kérdések alapján:

- Hogyan érezted magad a tevékenység során?
- Tartalmas volt-e a megbeszélés, és a kívánt eredményre vezetett-e?
- Ha igen, miért? Ha nem, miért?
- Mit tehetnek a résztvevők a megbeszélés előtt és közben, hogy még jobbá tegyék azt?
- Hogyan élte meg a szerepét, és mennyiben különbözik a valódi személyiségétől?

Végezetül, trénerként tegye hozzá a saját meglátásait és tippjeit, amelyek segíthetnek a beszélgetések vezetésében, de még nem kerültek említésre. Eszközök: Flipchart és filctollak, kártyák a szerepek/szereplők leírásával.

A karakterek listája, amelyet kreatívan szerkeszthet, illetve kiegészíthet saját valós élettapasztalatai és igényei szerint:

- Egy régóta munkálkodó facilitátor, aki az érdemi beszélgetéseket részesíti előnyben a témában.

- Egy radikális feminista, aki meg van győződve arról, hogy soha nem helyes szexistákkal dolgozni, de nyitott a vitára.
- Egy aktivista, aki rövid ideje van a mozgalomban, és nincs határozott véleménye egy kérdéstről, de hajlamos olyan megjegyzésekkel beszélni a vitába, amelyek nem kapcsolódnak az adott témához.
- Egy queer aktivista, aki nem hajlandó semmit sem megvitatni a szexistákkal való közös munkáról.
- Egy régóta aktivista, akinek kisebb problémája van a saját nárcizmusával, és néha félbeszakítja azokat, akik éppen beszélgetnek. A meghívott vendégek az ő barátai, és ragaszkodik ahhoz, hogy a programban részt kell venniük.
- Egy aktivista, aki úgy véli, hogy egy adott helyzetben az a legfontosabb, hogy minél több embert bevonjon és elérjen, és minden mászt lényegtelennek tart.
- Egy unatkozó és kiégett aktivista, aki azt szeretné, ha a vita minél hamarabb véget érne.
- Egy extrovertált, aki mindenkit kedvel, és nem szeretné, ha az emberek vitatkoznának. Ezért mindig megpróbálja a feszültségeket csillapítani és „elsimítani” a konfliktusokat.
- Egy aktivista, aki nem tud egyértelműen állást foglalni, és hol az egyik, hol a másik oldal felé hajlik.
- Unatkozó aktivista, aki nem figyel oda, és nem hallgatja meg, amit mások mondanak. Hajlamos megismételni a már elhangzottakat, és olyan ötletekkel száll be a vitába, amelyeket már elutasítottak.
- Egy kreatív személy, akinek mindig rengeteg ötlete van, de ezek közül néhány nem vezet a helyzet megoldásához.
- Egy aktivista, aki nem érti, hogyan tekintheti bárki is tekintélynek a meghívott vendégeket.

Bevált gyakorlati példa

.....

Az élelmiszer-szuverenitás az élelmiszer előállításával, elosztásával és fogyasztásával kapcsolatos globális és lokális problémák megoldásának modern koncepciója. A problémák széles skálája összetett megoldásokat igényel. Ezért az élelmiszer-szuverenitás célja messzebbre mutat, mint az ételmezbiztonság fogalma, azaz elegendő biztonságos és tápláló étel biztosítása mindenki számára. Az ételmezési szuverenitás célja mélyen összefonódik a hatalom és a demokrácia alapvető kérdéseivel. Az élelmiszer-szuverenitás azt jelenti, hogy kivétel nélkül minden ember számára biztosítjuk a jogokat és a természetet tiszteletben tartó, regeneratív mezőgazdasági gyakorlatot. Ha az emberiség ilyen feltételeket teremt, akkor senkinek sem kell aggódnia az élelmiszerhez való hozzáférés miatt.

II. Élelmiszer-szuverenitás Fórum Lengyelországban.

Úgy döntöttünk, hogy bemutatunk egy példát egy alulról szerveződő eseményre, amely sikeres volt, és a szociális szolidáris gazdaság elvein alapult. Ez volt a II. Élelmiszer-szuverenitás Fórum Lengyelországban. Ez 2020 januárjának és februárjának elején történt Varsóban, és a szervezők szavaival élve:

*„A Służew Kulturális
Központban összegyűlt 150
szervezet és 9 ország 250
emberének közös fellépése
hatalmas változásokra képes.
És ez sok városban, sok
faluban, sok „világvégén”
zajlik. Kikel a termékeny
talajon”.*

Interjúnk Joanna Bojczewskával. Tapasztalatai azért különösen érdekesek, mert egyszerre volt jelen szervezőként és résztvevőként is. Joanna a Nyéléni Polska csoport tagja volt, de a II. Élelmiszer-szuverenitás Fórum előkészítése során csak részben vett részt a közös munkában, és egy párhuzamos konferencia szervezésére koncentrált.

Az élelmiszer-szuverenitás az élelmiszer előállításával, elosztásával és fogyasztásával kapcsolatos globális és lokális problémák megoldásának modern koncepciója. A problémák széles skálája összetett megoldásokat igényel. Ezért az élelmiszer-szuverenitás célja messzebbre mutat, mint az élelmezésbiztonság fogalma, azaz elegendő biztonságos és tápláló élelem biztosítása mindenki számára. Az élelmezési szuverenitás célja mélyen összefonódik a hatalom és a demokrácia alapvető kérdéseivel. Az élelmiszer-szuverenitás azt jelenti, hogy kivétel nélkül minden ember számára biztosítjuk a jogokat és a természetet tiszteletben tartó, regeneratív mezőgazdasági gyakorlatot. Ha az emberiség ilyen feltételeket teremt, akkor senkinek sem kell aggódnia az élelmiszerhez való hozzáférés miatt.

Helló, Joanna! Te egy lengyelországi élelmiszer-szuverenitási mozgalom tagja vagy, és valamilyen módon részt vettél a II. Élelmiszer-szuverenitás Fórum szervezésében Lengyelországban. Mi volt a szereped ott?

Üdvözlöm, köszönöm a meghívást a lengyelországi II.Élelmiszer-szuverenitás Fórumon való részvételre. Csak hogy tisztázzuk, nem voltam a fő szervezőcsapat tagja. Én egy mellékes eseményt szerveztem, amely a fórumon történt. Ez a Polikultúrák és permakultúra konferencia volt, amely az ukrainai permakultúra mozgalommal partnerségben zajlott, és egy kicsit tudományosabb volt. A Fórum fő programján belül én szerveztem az egyik, az oktatásról szóló panelbeszélgetést is.

Mi volt a fórum előkészítésének motivációja?

Mi az a Nyéléni? Az Élelmiszer-szuverenitásért küzdő nemzetközi mozgalom neve, amelynek számos autonóm csoportja van szerte a világon. Jelenleg is létezik egy Nyéléni folyamat, amelyet az IPC (The International Planning Committee for Food Sovereignty) szervez, és amelynek célja az élelmezési szuverenitás elveinek globális megerősítése. Mérföldkőnek számít a 2025-ben Mexikóban megrendezésre kerülő Globális Nyéléni Fórum. A tervek szerint több százezer ember - parasztok, kisüzemi halászok, őslakosok, fogyasztók, civil szervezetek és tudósok - fog összejönni, hogy megvitassák és megoldásokat és prioritásokat javasoljanak az élelmiszer-szuverenitásért folytatott kollektív küzdelem következő huszonöt évére. További részletekért látogasson el az IPC weboldalára.

A fő motiváció a 2017 őszén megrendezett első Élelmiszer-szuverenitás Fórum sikere és az azt követő eseményekből adódó spin-off volt. 2017-ben volt ez. Úgy tudom, hogy a csoportot az motiválta, hogy módszertanilag valóban kihasználja a szervezési kapacitást, hogy a forma sokkal reprezentatívabb legyen, és jobban előkészített panelbeszélgetések legyenek, több olyan politikus bevonásával, akiket az ügy mellé állítottak. Több hely volt a kreatitásnak, több a művészetnek és több az ünneplésnek is. A Nyéléni fórum az élelmezési rendszer átalakításának, a földhasználatnak és a mezőgazdaságnak az élelmiszer-szuverenitáson alapuló megközelítésével hívta fel a figyelmet. De azt mondanám, hogy ezen az általános célon kívül nem volt szervezeti horizont vagy kilátás arra, hogy mi fog történni utána.

Mi volt a fórum célja? Képes volt-e a csoport elérni azt?

A Nyéléni csoporttól szabadságon voltam, így nem voltam részese ezeknek a beszélgetéseknek és szervezőcsoportoknak. Inkább a résztvevők szemszögéből tudok nyilatkozni erről a kérdéstről. Nem találtam konkrétan ennek a fórumnak a célját vagy vízióját. Nem tudom, hogy mi volt a cél, de úgy képelem, hogy az élelmiszer-szuverenitás modelljének előmozdítása volt a célja, annak minden stratégiájával és jogokon alapuló diskurzusával és narratívájával együtt. Nem hiszem azonban, hogy voltak más, eltérő célok. Mi fog történni utána, vagy mire épült ez az egész. Az ilyen jellegű események lehetőséget biztosítanak az új tagok igazán jó beilleszkedésére, toborzásra, kapcsolatok kialakítására, az emberek segítségére a mozgalmakon belüli szerepük meghatározásában stb. És azt hiszem, ez nem igazán valósult meg. Nyéléni szerintem (és ez volt az oka annak, hogy eljöttem) nehezen tudott elköteleződni amellett, hogy legyen valamilyen stabil szabály, amely biztosítaná a hálózat alapú kommunikációt, mint például az e-mailek megválaszolása. Felajánlottak nekünk finanszírozást, és nem volt senki, aki leült volna és egyszerű javaslatokat írt volna, hogy valami érdekeset valósítsunk meg a finanszírozás alapján. Ez annak a ténynek volt az eredménye, hogy hiányzott egy adminisztratív szerepkör vagy több szerepkör. A kollektíva valamiféle furcsa ellenállást tanúsított ennek kialakításával szemben, amit részben úgy tudok értelmezni, mint egy nagyon decentralizált, csak konszenzuson alapuló, struktúrák nélküli döntéshozatali folyamat vízióját, és azt a mozgalmat, ami egy hullám - egyszer felfelé megy, máskor lecsendesedik és elhal. De azt mondanám, hogy ha voltak is más célok, azok nagyon is az eseményre vonatkoztak, és arra, hogy a kapcsolatok, a jelentésalkotás és az átalakulás, ami az emberek számára az esemény során megtörténhetett, erősödjön. Nem volt túl sok utógondozás. De lehet, hogy tévedek, mivel nem voltam tagja a koordinációs csapatnak.

Mennyi ideig tartott a fórum előkészítése?

Azt hiszem, az előkészületek 2019 szeptembere és októbere körül kezdődtek, a fórum pedig 2020 januárjának végén volt.

Mi aggasztotta a legjobban az eseménnyel kapcsolatban?

Önállóan vettem részt ezen a fórumon, így a szervezők nevében nem tudok válaszolni. De egy párhuzamos konferencia szervezőjeként nem hiszem, hogy nagyobb gondjaim lettek volna. Azt hiszem, a fő aggodalmam az volt, hogy sok energiát használtam el a rendezvény előkészítésére, és nagyon keveset hagytam a stratégiára, hogy a rendezvény energiája ne apadjon el teljesen.

Hogyan alakult a szervezőcsapat? Hogyan dolgoztak együtt?

A szervező csapat nagyrészt azokból az emberekből állt, akik a Nyéléni Polska úgynevezett koordinátori csoportjába tartoznak. A kollektíva nagyon nyitott volt, és lehetőséget adott néhány embernek (a szerk. megjegyzése: 30 önkéntesnek), akik valóban be akartak kapcsolódni az esemény tematikus vagy logisztikai vonatkozásainak felelősségvállalásával. Én részt vettem az adománygyűjtő promóciós film készítésében vagy más apróságok elkészítésében. Bár nem voltam a fő szervezőcsapat tagja, nagyon együttműködő légkörre emlékszem. Az emberek munkacsoportokban dolgoztak, és szerintem a legtöbbször nagyon jól működött a dolog, remek kollektív erőfeszítéssel. A csoportban jól működött az adománygyűjtés és a publikációs erőfeszítések is. A csoport készített egy Infopackot a napirenddel és az összes fő témával kapcsolatos információkkal. A csoport kiadói partnerséget hozott létre a szervezetek ökoszisztémáján belül néhány más szervezettel, amelynek eredményeképpen egy nagyon szép kiadványt jelentetett meg Polityka na talerzu címmel. ([Politics on a Plate](#)).

Le tudná írni részletesebben a csoport szervezeti felépítését a (nem)hierarchia és a döntéshozatal szempontjából?

Nem vagyok biztos benne, de azt hiszem, hogy voltak olyan emberek, mint a vezetők, akik a meta képet tartották. Ugyanakkor teljesen átlátható volt, és minden más ember folyamatosan naprakész volt. Az embereknek megvoltak az egyéni szálaik, és a csoport decentralizált módon, nagyfokú bizalmon alapulva működött.

Mindenesetre az az érzésem, hogy jól szervezett volt, horizontális, nem hierarchikus módon, néhány vezetői szereppel, amelyek funkcionálisak voltak. Úgy érzem, hogy a vezetői szerepek nem a hatalmi struktúrák szempontjából voltak hierarchikusak, hanem inkább az esemény komplexitásának szintjei szerint.

Nem is vagyok biztos benne, hogy ezekkel a koordinációs szerepekkel hogyan volt, de úgy gondolom, hogy ezeket a szerepeket támogatni kellene.

Hogyan fedezték a pénzügyi költségeket?

Egyes alapítványok, mint a Heinrich Böll Stiftung vagy a Koalíció az Élő Földért, illetve más alapítványok, amelyek stabilabb alapokon nyugvó éves programokhoz vagy európai hálózati partnereik finanszírozásához kapcsolódnak. Együttesen támogattak néhány alapvető szervezeti funkciót azáltal, hogy kulcsfontosságú partnerekké váltak. Volt egy adománygyűjtés is, és azt hiszem, ez sikeres volt, hogy fedezze az olyan költségeket, mint az étkezés, az online felhívások költségei és az anyagok kiadása, valamint talán néhány utazási költséget is, hogy az emberek csatlakozni tudjanak. A varsói szálláshelyek koordinálásának fedezésére is jutott pénz. De nem fizettünk senkinek, hanem csak néhány alapvető szerepet töltöttünk be, ami olcsóbbá és megfizethetővé tette a fórumot a résztvevők számára.

Mit csinálnál másképp legközelebb?

Szerintem ez egy nagyszerű esemény volt. Valójában nem negatív okok miatt szerettem volna kiszállni, inkább a saját fejlődésem érdekében. És szerintem nagyon szépen megcsinálták, nagyon szép együttműködés volt.

Probléma lépett fel az egyik partnerünkkel vagy a Nyéléni Polska egyik tagjával, akit kizártak a prezentációból, mert egy szupermarket hirdetésében vett részt. Elég sok pénzt kapott a kereskedelmi láncától. Ez egyfajta elárulása volt a mozgalomnak, és ennek ellenére még mindig tag volt. Ez a kérdés valóban rávilágított a pillanatnyi szervezési kapacitás és módszertan vagy készség hiányára, amely miatt nem biztos, hogy a konfliktusokat könnyen meg lehet oldani.

A szervezőcsapat nagyon nyitott, demokratikus és konszenzuson alapuló volt, de hosszú távon nem volt senki, aki felelősséget vállalt volna, vagy bizonyos vezetői szerepeket nem vállaltak el, vagy csak rosszul voltak meghatározva a szerepek. A szerepek hiánya megnehezíti a reagálást bizonyos konkrét helyzetekre. Például egy pályázati támogatásra egy másik szervezettel való együttműködésre, de ezt az esélyt elszalasztották, mert senki sem ír projekttervet.

A vezetői szerepek hiányának oka talán a félelem volt, hogy ha erős vezetők vannak, akkor visszaélnék a hatalommal, és eltéríthetik a mozgalmat. Azt mondanám, hogy a következő alkalommal talán ezen kell változtatni – hogy láthatóbbá tegyük a Nyéléni Polska struktúráját, és valóban felkészüljünk a tagok felvételére. Mert be kell építeni és megmutatni az új tagoknak, hogy milyen szerepeket tölthetnek be, és milyen interakciók lehetnek mondjuk a hálózat platformja és annak értékrendszere, alapelvei, folyamatai és az elkötelezettség alapszintje között. És a végén a mozgalom szervezeten kívüli tagjai rájönnek, hogy valójában nincs titkárság, vagy senki sem válaszol az e-mailekre. És ez nagyon szomorú, mert sok rossz érzést okoz ezzel a modellel kapcsolatban, és akkor sincs senki, aki válaszoljon az e-mailekre. Véleményem szerint ez a legerősebb kritikám – a mozgalom ilyen jellegű szétforgácsolódása Lengyelországban.

Mit üzennél annak a csoportnak, aki valaha is szeretne hasonló típusú rendezvényt szervezni?

Azt javaslom a szervezőknek, hogy gondoljanak arra, hogy az a lendület, amit létrehozni szeretnének, és amitől annyira izgatottak, túlélheti az eseményt. Készítsenek tudatos stratégiát, amely támogatja ennek a lendületnek az esemény utáni szerves kibontakozását: bölcs kommunikáció, kapcsolattartás. Az esemény után hónapokig tarthat a kommunikáció fenntartása. Gondoljanak arra, hogy maga az esemény az izgalmas események fénypontja, amely lehetővé teszi a párbeszédet, amely nagyon koncentráltan történt, így hagyni kell, hogy kibontakozzon és tovább éljen. Nagyon intenzív dolog rendezvényt szervezni, sok emberrel fognak találkozni, a szervezők és a résztvevők egyaránt, és nagyon transzformatív tud lenni, de vákuumot is hagyhat maga után.

A másik dolog az, hogy ha bevonják a civil társadalommal folytatott konzultációkat, mint ahogyan azt a lengyel mezőgazdasági nyilatkozat kapcsán mi is tettük. Én voltam ennek a kezdeményezője, és aztán átadtam egy másik szervezetnek. Előtte meg kell szólítani az embereket, és előtte rá kell venni őket a dokumentum elolvasására. Ne számoljon azzal, hogy az emberek megérkeznek egy munkamegbeszélésre, és konstruktív visszajelzést tudnak adni a többi tag, a szélesebb közösség vagy akár a társadalom nevében. Ez az, amit át kellene gondolni.

Ez egy másik dologhoz vezet. Az eseményt úgy kell tekinteni, mint az esemény különböző kategóriáinak belépési fokozatát az eseményen belül, például néhány bemutatkozást, néhány elmélyítést és néhány újítást, mondjuk. Mint az elköteleződés különböző szintjeit.

A többi nagyon jó volt, azt hiszem, sokféle workshop volt, ahol lehetőség nyílt az emberek bemutatkozására. Azt hiszem, ezek a fő megjegyzéseim.

Linkek és források:

További információk és cikkek a Fórumról:

https://nyeleni.pl/category/ii_forum/

<https://pl.boell.org/pl/2020/03/19/globalny-ruch-suwerennosci-zywnosciowej-spotyka-sie-z-lokalnoscia>

Nemzetközi Nyéléni weboldal: <https://nyeleni.org/en/about-the-nyeleni-forum-2023/>

A Polityka na talerzu publikáció (Politics on a plate): <https://nyeleni.pl/polityka-na-talerzu/#more-3453>

Információk a Polikultúrák és Permakultúra konferenciáról:
<https://nyeleni.pl/en/polycultures-and-permaculture-conference-at-the-2nd-food-sovereignty-forum-in-poland/>

A Növekedés Ellentéte (Un)konferencia

Egy másik jó gyakorlat példája, amelyre szeretnénk rámutatni, az a Növekedés Ellentéte és Szociális-Ökológiai Átalakulás első konferenciája volt, amely 2022 szeptemberében zajlott Brnóban, Csehországban. Fotó: Növekedés Ellentéte konferencia 2022 Hozzászólás: Kellemes légkör a Növekedés Ellentéte és Szociális-Ökológiai Átalakulás konferenciáján, Brnó, 2022 Célja az volt, hogy egy részvételi tér létrehozásával bemutassa a víziókat, javasolt politikákat, létező gyakorlati példákat és lehetséges stratégiákat a szükséges szociális-ökológiai átalakulás felé, egy igazságosabb és fenntarthatóbb gazdaság és társadalom felé. Több mint 200 résztvevő és közel 50 előadó (panelbeszélgetéseken, műhelymunkákon és kísérleti szekciókban), a facilitáló és szervező csapat támogatásával négy napig elmerülhettek a hálózatépítésben, tapasztalatok megosztásában, a növekedés ellentétének ötleteinek tudatosításában, valamint alapvető kérdések feltevésében és válaszok keresésében együtt az akadémia, a civil részvétel, a politika, a szakszervezetek, a művészetek és az oktatás területén átívelően. A teljes program, beleértve minden szekció és előadó jegyzeteit, elérhető mind cseh, mind angol nyelven - maga a program nagyszerű térképet alkot a növekedés ellentétének tájáról és a témához kapcsolódó kérdésekről Csehországban és a szomszédos országokban. A program részletei továbbra is elérhetők a (un)konferencia Facebook eseményén. A program néhány részlete dokumentált, és elérhető a NaZemi szervezet youtube csatornáján (néhány cseh és néhány angol nyelven; lásd a linkeket lentebb).

A panelbeszéd, viták és tapasztalati műhelymunkák mellett a (un)konferencia szerves része volt a "jó élet" gyakorlása - jó ételek, pihenés és kulturális és társadalmi programok. A résztvevők nemcsak intellektuális, hanem kreatív, személyes és egyéb tapasztalatokat és betekintéseket is magukkal vihettek a konferenciáról.

Hűvös és hangulatos légkör a "Nemnövekedés és társadalmi-gazdasági átalakulás" című konferencián, Brno, 2022

Forrás: <https://nerust.cz/nerustova-konferencel>

Egyéb linkek

· Rövid aftermovie (angol felirattal): <https://vimeo.com/939539202> ·
Felvételek a konferenciáról (néhány angolul): <https://www.youtube.com/playlist?list=PLRnVWN-za2FZNUY2-pgue6xsUFO1TMJKO> · Program (angol): <https://nerust.cz/wp-content/uploads/2023/04/Nerust-Konference-Program-ENG.pdf> · Program (cseh): <https://nerust.cz/wp-content/uploads/2023/04/Nerust-Konference-Program-CZ.pdf> · FB esemény: <https://www.facebook.com/events/tr%C5%BEnice-brno/nekonference-ner%C5%AFst-a-soci%C3%A1ln%C4%9B-ekologick%C3%A1-transformace/1157111528187806/>

Következtetés

Úgy döntöttünk, hogy nem soroljuk fel a képzés vagy szeminárium szervezésének általános jó gyakorlatait, mivel tudjuk, hogy ez a tudás márkönnyen hozzáférhető. Inkább úgy döntöttünk, hogy összegyűjtjük azokat a tippeket, módszereket és reflexiókat, amelyek segítenek Önnek konkrétan egy alulról szerveződő rendezvény megszervezésére vonatkozó tréning felépítésében.

Nem tudjuk, hogy Ön mennyire tapasztalt tréner. Reméljük azonban, hogy ez a kiadvány a puha készségek fontosságának tudatosításával együtt, amelyet projektünkben szeretnénk kiemelni, összeolvad majd az Ön tapasztalatával és a résztvevők lelkesedésével. Reméljük, hogy ők – akár aktivisták és civil szervezetek tagjai, akár mások – a lehető legtöbb szolidáris gazdasággal kapcsolatos gyakorlatot beépítik rendezvényeikbe.

Az eredmény lehet nagyszabású vagy kis esemény. Reméljük, hogy ezeknek a rendezvényeknek a résztvevők és a szervezők számára is mély értelmük lesz, és ezek az események nemcsak az emberek képzeletét ragadják meg, hanem az emberiség megújuló jövője felé vezető társadalmi-gazdasági átalakulás alapjává válnak. Most nagyobb szüksége van rá, mint valaha.

Add tovább a tudást, hadd terjedjen és virágozzon!

Projektpartnerek

Ekumenická akademie (Cseh köztársaság)

EKUMENIKUS AKADEMIA (CSEHORSZÁG) Az Ekumenikus Akadémia (EA) egy 1996-ban alapított civil szervezet Csehországban, amelynek célja egy társadalmilag igazságos, fenntartható és toleráns társadalom megteremtése. Az EA emberi jogi kérdésekkel foglalkozik, és megoldásokat keres a gazdasági, társadalmi, nemek közötti és etnikai egyenlőtlenségekre. Az EA támogatja az alternatív gazdasági demokrácia formáit, például a társadalmi szolidaritás gazdaságát (SSE), az igazságos kereskedelmet és a szövetkezeteket. Az EA több mint 25 éves tapasztalattal rendelkezik a nem formális oktatás terén, együttműködik egyetemekkel, kampányol a felelős fogyasztásért és alternatív gazdasági modellekért, valamint jó gyakorlatokat teremt a SSE terén. Az EA az Igazságos Kereskedelmi mozgalom egyik kezdeményezője volt Csehországban, majdnem 15 éve működtet egy igazságos kereskedelmi üzletet, és 2013-ban alapította meg a Fair & Bio Coffee Roasters-t egy szövetkezeti társadalmi vállalkozást, amely hátrányos helyzetű embereket foglalkoztat, és igazságos kereskedelmi organikus kávé pörkölt. További információk: ekumakad.cz

RIPESS Europe

RIPESS EUROPE Az RIPESS Europe a Szociális Szolidaritás Gazdaságának európai hálózata (az RIPESS Interkontinentális hálózatának része), amely több mint 20 országban több mint 40 nemzeti, szektorális és inter-szektorális hálózatot tömörít. Célja az eljárások megosztása, az együttműködés előmozdítása és olyan közös intézkedések végrehajtása, amelyek támogathatják és fokozhatják a Szolidaritás Gazdaságának mozgalmának láthatóságát, valamint hozzájárulhatnak a jogi keretek és közpolitikák kialakításához. Az RIPESS Europe egy nonprofit szervezet, amely jogilag Luxemburgban van bejegyezve, de az egész kontinensen működik. További információk: <https://ripests.eu/>

UTOPIA (SZLOVÁKIA) Az Utopia egy 2010-ben alapított civil egyesület, amely a demokratikus folyamatok elmélyítését támogatja a társadalomban, a polgári részvétel kiépítését és a társadalmilag befogadó és környezetbarát politikák előmozdítását. Az Utopia fő küldetése a társadalmi innovációk előmozdítása, létrehozása és végrehajtása, amelyek csökkentik a szegénységet és a társadalmi kirekesztést, valamint elősegítik a demokratikus együttműködést, a közösségfejlesztést és a környezeti fenntarthatóságot. A szervezet támogatja az alulról jövő tevékenységeket, amelyek a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni harcra irányulnak az emberek mindennapi életében. További információk: nova.utopia.sk

Fundacja Ekorozwoju (Lengyelország)

FUNDACJA EKOROZWOJU (LENGYELORSZÁG) A Fenntartható Fejlődés Alapítvány (FER) egy nem kormányzati szervezet, amelyet 1991-ben alapítottak Lengyelország Wrocław városában az emberek és a természet javára. Céljaink elérésének egyik kulcsfontosságú eszköze a határokon átnyúló oktatás, amely különböző területeket von össze: a természeti és környezeti neveléstől kezdve a globális és polgári nevelésen át az antidiszkriminációs és interkulturális nevelésig. Ezeket a területeket az a vágy egyesíti, hogy az állampolgárokat bevonjuk a közös jóból való gondoskodásba, és az azonnali szükség az intercsoportos együttműködésre. Oktatási tevékenységeink gerince a wrocławai EcoCentre, egy modell központ a környezeti nevelésre, amely a FER jelenlegi székhelye, és amelyet 2013-ban nyitottak meg. Munkánkat Lengyelországban összpontosítjuk, ahol élünk, de erejünket és hatékonyságunkat számos partner és hálózat európai együttműködéséből nyerjük. További információk a FER-ről és jelenlegi munkáinkról: fer.org.pl/en/

Profilantrop Egyesület (Magyarország)

PROFILANTROP (MAGYARORSZÁG) A Profilantrop egy olyan szervezet, amely elkötelezett a környezeti tudatosság növelése, a helyi közösségek függetlenségének és önbecsülésének megerősítése, valamint felelős, fenntartható és regeneratív életmódok előmozdítása mellett. 2012 óta szervezetünk helyi és nemzetközi szinten is regeneratív, közösségi és szolidaritási projekteket valósít meg. Felismerjük, hogy küldetésünket a legjobban a klímaválság által felvetett kihívásokra megfelelő válaszokat nyújtó ellenálló helyi közösségek kialakításának támogatásával érhetjük el. 2015-ben létrehoztuk a Filantrópia Jótékonyági Boltot, egy budapesti szociális vállalkozást. Az intézmény regeneratív fejlesztésről szóló tanfolyamokat kínál, és elméleti és gyakorlati hidat teremt az együttműködés révén olyan intézményekkel, mint a Corvinus Egyetem. Tagjai vagyunk a Magyarországi Civil Szervezetek Fejlesztéséért és Humanitárius Segítségnyújtásért Egyesületnek (HAND) és a Magyar Szolidaritás Gazdasági Hálózatnak (SzGH). A Profilantrop elkötelezett az egyének oktatását célzó projektek mellett, amelyek segítségével ismeretekkel és készségekkel ruházzák fel az embereket életük megkönnyítése érdekében. Műhelymunkákkal és oktatási eseményekkel felszereljük az embereket értékes eszközökkel az élet kihívásainak leküzdésére, önellátásuk és személyes fejlődésük előmozdítása érdekében. Küldetésünk lényeges részét képezi a változások katalizálása a magyar társadalomban, más civil szervezetek megerősítése által a puha készségeik, és a szervezésben való ismereteik javításával. További információk: profilantrop.org/en/home/

HATI-SOS

HARD TIMES - SOFT SKILLS

